

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4241/2565

เด็กหญิง ป. โดยนางสาว อ. ผู้แทนโดยชอบธรรม โจทก์ นาย พ. ในฐานะผู้จัดการมรดกของนาย อ. จำเลย
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1646, ป.พ.พ. มาตรา 1647

ย่อ / หลักกฎหมาย

ผู้ตายทำหนังสือมอบอำนาจให้ พ. นำค่าเช่าบ้านไปชำระหนี้สินที่ผู้ตายติดค้าง พ. โดยทยอย
ผ่อนชำระจากเงินค่าเช่าบ้าน หากชำระไม่ได้เพราะไม่มีค่าเช่าต่อเนื่องหรือผู้ตายถึงแก่ความตายให้
พ. ขายบ้านได้ แม้หนังสือมอบอำนาจดังกล่าวจะมีข้อความว่าหรือข้าพเจ้าถึงแก่ความตายก็ตาม
ข้อความนี้ก็เป็นเพียงขยายความว่ากรณีไม่มีเงินค่าเช่าต่อเนื่องก็ให้ขายบ้านเพื่อนำเงินมาชำระ
การตายของผู้ตายที่ระบุไว้เป็นเพียงเหตุหนึ่งที่ต้องขายบ้านเช่า ประกอบกับผู้ตายเคยทำ
พินัยกรรมมาก่อน หากผู้ตายมีเจตนาจะทำพินัยกรรมก็มีความสามารถจะทำพินัยกรรมได้ไม่
จำต้องใช้หนังสือมอบอำนาจ ถือได้ว่าหนังสือมอบอำนาจดังกล่าว ไม่มีข้อความหรือแปลความได้ว่า
เป็นการแสดงเจตนากำหนดการเผื่อตายในเรื่องทรัพย์สินของผู้ตายตาม ป.พ.พ. มาตรา 1646 และ
1647 หนังสือมอบอำนาจจึงไม่ใช่พินัยกรรม เมื่อจำเลยเป็นทายาทผู้มีสิทธิรับมรดกตามพินัยกรรม
ย่อมโอนที่ดินและบ้านมาเป็นของตนได้โดยชอบ

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้เพิกถอนการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมที่ดินโฉนดเลขที่ 13864 สำหรับรายการ
จดทะเบียนลงวันที่ 29 กันยายน 2558 ด้วยค่าใช้จ่ายของจำเลย หากจำเลยไม่อาจปฏิบัติตาม
คำพิพากษาได้ให้ถือคำพิพากษาแทนการแสดงเจตนาของจำเลย และให้จำเลยส่งมอบโฉนดที่ดิน
ดังกล่าวให้แก่นางพรทิพย์ ผู้จัดการมรดกตามพินัยกรรมของผู้ตาย จำเลยให้การขอให้ยกฟ้อง
ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน
ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ โจทก์และจำเลยฎีกา โดยได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา
ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงในเบื้องต้นรับฟังยุติว่า จำเลยเป็นบุตรของนายอิทธิฤทธิ์ ผู้ตายกับ
นางอาบทิพย์ ปี 2534 ผู้ตายจดทะเบียนหย่ากับนางอาบทิพย์ ส่วนโจทก์เป็นบุตรนอกกฎหมายของ
ผู้ตายที่ผู้ตายรับรองแล้ว อันเกิดจากผู้ตายกับนางสาวอัมมณีนีชา ปี 2548 ผู้ตายทำพินัยกรรมยก
บ้านเลขที่ 239 พร้อมที่ดิน และบ้านเลขที่ 114 พร้อมที่ดินให้จำเลย ต่อมาผู้ตายทำ
หนังสือมอบอำนาจให้นางสาวพรทิพย์ มีอำนาจบริหารจัดการทรัพย์สินของผู้ตาย 2 ฉบับ ลงวันที่
28 มิถุนายน 2554 และลงวันที่ 7 มกราคม 2557 เอกสารหมายเลข 6 วันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2557
ผู้ตายถึงแก่ความตายด้วยโรคหัวใจ แต่ก่อนถึงแก่ความตายผู้ตายได้โอนที่ดินพร้อมบ้านเลขที่ 114
ให้แก่โจทก์ คดีมีปัญหาวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยประการแรกว่า หนังสือมอบอำนาจฉบับลงวันที่
7 มกราคม 2557 เป็นพินัยกรรมหรือไม่ เห็นว่า ตามหนังสือมอบอำนาจเอกสารหมายเลข 6 มี
ข้อความว่า "ให้นางพรทิพย์บริหารทรัพย์สินของข้าพเจ้าที่พึงจะได้จากบ้านเลขที่ 239...โดยให้
มีอำนาจจัดการแบ่งเงินค่าเช่าเพื่อทยอยชำระหนี้ที่ข้าพเจ้าได้กู้ยืมมาจากนางพรทิพย์ ตั้งแต่เดือน
พฤศจิกายน 2551 จนถึงวันที่ 7 มกราคม 2557 รวมเป็นเงิน 1,700,000 บาท (หนึ่งล้านเจ็ดแสน
บาทถ้วน) ไม่รวมดอกเบี้ย โดยให้แบ่ง 1 ใน 3 ของรายได้จากค่าเช่าในแต่ละเดือนไปจนกว่าหนี้สิน
จะหมด ในกรณีที่ข้าพเจ้าไม่สามารถชำระหนี้สินจำนวนนี้เป็นรายเดือนด้วยสาเหตุใดสาเหตุหนึ่ง

คือ ไม่มีรายได้จากการเช่าต่อเนื้อหรือข้าพเจ้าถึงแก่กรรม ข้าพเจ้าขอมอบอำนาจให้นางพรทิพย์จัดการขายบ้านหลังดังกล่าวเพื่อใช้ค้ำหนี้สินที่ติดค้าง ส่วนที่เหลือให้แบ่งเป็น 2 ส่วน ส่วนหนึ่งมอบให้นายพิรัชย์ และอีกส่วนหนึ่งขอมอบอำนาจให้นางพรทิพย์ หาซื้อบ้านหลังเล็ก ๆ เพื่อเป็นที่อยู่อาศัยให้กับเด็กหญิง บ. ตามที่นางพรทิพย์เห็นสมควร จำนวนเงินที่เหลือจากการซื้อบ้าน ขอมอบให้นางพรทิพย์ใช้จ่ายเป็นค่าดูแลเด็กหญิง บ. แทนข้าพเจ้าจนเสร็จ..." เนื้อหาของหนังสือมอบอำนาจเป็นการมอบอำนาจให้นางพรทิพย์ดำเนินการเอาค่าเช่าบ้านไปชำระหนี้สินที่ผู้ตายติดค้างนางพรทิพย์โดยทยอยผ่อนชำระจากเงินค่าเช่าบ้านแต่หากชำระไม่ได้เพราะไม่มีค่าเช่าต่อเนื้อหรือผู้ตายถึงแก่ความตายก็ให้นางพรทิพย์ขายบ้านได้ ลักษณะของหนังสือมอบอำนาจเป็นเรื่องการมอบอำนาจให้จัดการบ้านเช่าเพื่อนำเงินมาชำระนางพรทิพย์ แม้จะมีข้อความว่าหรือข้าพเจ้าถึงแก่กรรมก็ตาม ข้อความนี้ก็เพียงขยายความว่ากรณีไม่มีเงินค่าเช่าต่อเนื้อก็ให้ขายบ้านเพื่อนำเงินมาชำระ การตายของผู้ตายที่ระบุไว้เป็นเพียงเหตุหนึ่งที่ต้องขายบ้านเช่า ทั้งไม่มีข้อความที่ระบุให้ทรัพย์สินตกแก่โจทก์คงมีเพียงให้นางพรทิพย์เป็นคนจัดการโดยนางพรทิพย์เป็นผู้ตัดสินใจซื้อบ้านหลังเล็ก ๆ ให้โจทก์ซึ่งอยู่ในดุลพินิจของนางพรทิพย์ว่าบ้านหลังเล็ก ๆ นั้นจะมีขนาดเท่าใด เงินที่เหลือก็มอบให้นางพรทิพย์เป็นผู้ใช้จ่ายเป็นค่าดูแลโจทก์แทนผู้ตาย ซึ่งยังไม่แน่นอนแต่อยู่ที่ความพอใจของนางพรทิพย์ ประกอบกับผู้ตายเคยทำพินัยกรรมมาก่อน หากผู้ตายมีเจตนาจะทำพินัยกรรมก็มีความสามารถจะทำพินัยกรรมได้ไม่จำเป็นต้องใช้หนังสือมอบอำนาจ ถือได้ว่า ไม่มีข้อความหรือแปลความได้ว่าเป็นการแสดงเจตนากำหนดการเผื่อตายในเรื่องทรัพย์สินของผู้ตาย ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1646 และ 1647 ข้อความในหนังสือมอบอำนาจพิพาทจึงไม่ใช่พินัยกรรม เมื่อจำเลยเป็นทายาทผู้มีสิทธิรับมรดกตามพินัยกรรมย่อมโอนที่ดินและบ้านมาเป็นของตนได้โดยชอบ สำหรับฎีกาของโจทก์และจำเลยในปัญหาอื่นนั้นไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยเพราะไม่ทำให้ผลคดีเปลี่ยนแปลงไป ฎีกาของจำเลยฟังขึ้น พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

สุทิน อัยตระกูล · ศิริชัย ศิริชื่นวิจิตร · ชัยยุทธ กลับอำไพ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/4241/2565>